

TÆNK

i nye vaner

Inspiration til ansatte der arbejder med
børn og unge i Gentofte Kommune

GENTOFTE KOMMUNE

UNDERVISNING OG INFORMATION

Denne inspirationsmappe er til dig, som planlægger et sundhedsfremmende eller kriminalpræventivt forløb i folkeskolen eller i institutionen.

Mappen giver konkrete forslag til undervisning, der matcher barnets eller den unges udvikling og i alderen fra 5. til 10. klasse.

Den røde tråd i mappen er "helhedssynet". Gentofte Kommunes børne- og ungepolitik er anlagt på helhedstanken. Med helhed menes, at forældre og personale - sammen med børn og unge, etablerer en fælles respekt og forståelse for de basisværdier, der skal kendetegne Gentofte Kommunes institutioner, skoler og foreninger. Og frem for alt, at der skabes sammenhæng mellem de gode hensigter og den daglige praksis.

Politikken bygger på følgende 5 værdier:

• **ANSVAR OG MEDBESTEMMELSE**

Børn og unge er hovedpersoner i deres egen dagligdag. Børn og unge skal inddrages. De har krav på medindflydelse og medansvar. Børn og unge skal mødes med klare krav og forventninger og lære at indgå i forpligtende fællesskaber som grundlag for medbestemmelse.

• **ALSIDIG UDVIKLING**

Børns og unges indlæring af generelle færdigheder og kompetencer skal ses i sammenhæng med deres adgang til kropslig og kreativ udfoldelse.

Børn og unge skal tilbydes gode kultur- og fritidstilbud, der skaber de værdier og normer, der er fundamentet for børns og unges identitet.

• **SYNLIGE, TYDELIGE VOKSNE**

Børns og unges opdragelse og udvikling er et fælles ansvar for alle de voksne, der omgiver dem – primært forældrenes. Tydelige voksne betyder en

anerkendelse af, at også konflikter og modsætninger giver udvikling. Forældre og personale skal vise tillid til hinandens evne til at håndtere konflikter og modsætninger.

• MANGFOLDIGHED

Børn og unge udfordres i deres dagligdag, både intellektuelt, kulturelt og menneskeligt. Børn og unge skal opleve forskellighed som en styrke.

Personale og forældre har ansvaret for at udvikle børns og unges sociale kompetencer. Alle skal forstå og respektere, at livet består af forskellige normer og forskellige muligheder. Og at alle har forudsætninger for og pligt til at bidrage til fællesskabet

• SUNDE BØRN OG UNGE

Sundhedsfremme og forebyggelse skal sikre de bedste udviklingsmuligheder for børn og unge – og sikre, at også sårbare børn, unge og deres familier får de bedste muligheder.

”Tænk i nye baner” er et resultat af pædagoger og læreres ønske om overblik over mulighederne for forebyggende undervisning og oplysning.

Med forebyggelsespakken håber vi på, at lærere og pædagoger tager initiativ til at sætte sundhed og forebyggelse på dagsordenen på de klassetrin, hvor det kan være relevant.

Der er forskel på, hvad det er vigtigt at være opmærksom på i de forskellige klassetrin. Derfor er pakken delt op i emner i forhold til klassetrin fra 5. til 10. klasse. Samtidig er det vigtigt at være opmærksom på at årganges modenhed kan variere fra år til år – fra klasse til klasse. Som voksen er det vigtigt at vurdere, hvorvidt de børn og unge man har med at gøre, er modne til et givent emne. .

Børn og unge i 12 – 18 års alderen er aktive, ressourcerstærke og medbestemmende parter. Undervisning og oplysning om

rusmidler og risici i livet kræver involvering, viden, indsigt og ikke mindst aktiv stillingtagen til livsstil og levevilkår. Vi mener, at viden og oplysning går hånd i hånd med personlig udvikling.

Børn og unges adfærd kan ikke reguleres alene igennem oplysning. Adfærd er aktiv bestemmelse i samspil med omgivelserne. Når forebyggende undervisning og oplysning tilrettelægges må det tænkes ind i de sammenhænge, børn og unge påvirkes af – forældre, skolen, elevråd, venner og fritidsliv.

Vurdér, hvem der skal involveres i en given forebyggende undervisning eller oplysning. For eksempel, er det bedst at undervise eleverne eller er et forældremøde mere hensigtsmæssigt?

Du kan altid kontakte den lokale sundhedsplejerske på skolen eller Gentofte Kommunes SSP konsulent for råd og vejledning om materialevalg og/eller metodevalg.

Med ønsker om at sætte sundheden og forebyggelsen på dagsordenen

SSP udvalget i samarbejde med sundhedsplejen og Gentofte Politi.

INSPIRATIONSMATERIALER TIL AT KOMME I GANG

Skoler og fritidscentre er oplagte miljøer til den sundhedsfremmende og forebyggende indsats. Her er det muligt at komme i kontakt med næsten alle børn, unge og forældre. Samtidig er der stor forståelse for vigtigheden af forebyggelse fra forældre, pædagoger, lærere og ledere. Og endeligt peger forskningen på, at intervention i skoler og klubber, overfor børn, unge og forældre, har den største effekt på sundhedsadfærd.

I det følgende præsenteres 3 elementer af forebyggende arbejde på skoler og i klubber. Samtidig er der en kort præsentation af forskelligt inspirationsmateriale til hver af delene:

POLITIKKER SOM RAMME FOR INDSATSEN

Politikker og handleplaner for sundhedsfremme, forebyggelse og problemsituationer kan forankre forebyggelsen og dermed give kontinuitet i sundhedsarbejdet på fritidscentre og skoler. Det centrale er, at møde børn og unge

med klare holdninger og konkrete handlinger.

Anbefalede materialer til udarbejdelse af politikker:

- Alkoholpolitiske handleplaner. Sundhedsstyrelsen 2002. Kan downloades fra www.sst.dk. (Sundhedsstyrelsen, publikationer, skriv alkoholpolitik i "søg").
- Alkoholpolitik i ungdomsklubben. Kan downloades på www.goda.dk
- Børn, unge og alkohol. Sundhedsstyrelsen i samarbejde med Undervisningsministeriet, Børneråddet og Komiteen for Sundhedsoplysning 2005. Kan bestilles hos sidstnævnte på kfs@sundkom.dk eller 35 26 54 00. Materialet er gratis – der betales porto og ekspeditionsgebyr.
- Sundhedstegn til skoler og fritidsordninger. Inspirationskatalog fra Indenrigs- og

Sundhedsministeriet 2005.
Kan downloades eller bestilles
på www.sundhedstegnet.dk

- Unge i byen. Det kriminalpræventive Råd 2002. Kan downloades eller bestilles på www.dkr.dk

• SAMARBEJDE MED FORÆLDRE

Forældre er normdannende uanset forestillinger om at unge er upåvirkelige, når de begynder at frigøre sig. Opmærksomhed og forbedring af kommunikation mellem forældre og børn er meget effektiv i forebyggelsen. Skolen og fritidscentret er en god ramme for inddragelse af forældre i forebyggende arbejde såvel i bestyrelsen som i den enkelte klasse/årgang. Det er vigtigt, at forældregruppen tager stilling til de udfordringer, der møder deres børn.

Anbefalede materialer til at få forældrene på banen:

- Forældre på banen, inspiration til skole/hjem samar-

bejde. Kan downloades på www.dkr.dk (klik "materialer", "børn og unge", derefter "skolen og hjemmet")

- Information til forældre www.uge40.dk (klik "publikationer" nederst på siden).
- Information til skolebestyrelser www.uge40.dk (under "publikationer" nederst på siden).
- Rusmiddelguide for forældre til teenagere 2002. Kan downloades på www.sst.dk (klik "forebyggelse", "kampagner" og "projekter", "narko ud af byen", "anbefalet materiale").
- Børn, unge og alkohol. Kan bestilles af skole hos Komiteen for Sundhedsoplysning – mail: kfs@sundkom.dk eller tlf: 35 26 54 00. Materialet er gratis, men der skal betales porto.
- Sundhedsstyrelsens 9 bud til forældre. Kan downloades på

www.sst.dk (klik "publikationer" og derefter "de 9 bud").

• SOCIALE KOMPETENCER Gennem Undervisning

Formålet med undervisning i sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab er, at eleverne tilegner sig indsigt i vilkår og værdier, der påvirker sundhed, seksualitet og familieliv. Denne undervisning koordineres som regel af læreren, der henter materiale og eventuelt eksterne undervisere. Undervisning i sundhed, rusmidler og sex kan nogle gange være moraliserende. For at nå børn og unge i forhold til forebyggende undervisning handler det om inddragelse og overvejelser om elevernes udviklingsstadiet. Der findes masser af undervisningsmateriale til sundheds- og seksualundervisning. Nedenstående er et lille udpluk af anbefalede materialer:

- Alle de andre gør det!
Temadag om unges sociale overdrivelser 2005. Materialet

retter sig mod elever i 6. klasse og handler om unges sociale overdrivelser med rygning. Materialet indeholder lærervejledning og forslag til temadag. Kan bestilles eller downloades på Det kriminalpræventive Råds hjemmeside: www.dkr.dk (klik "materialer", "børn og unge")

- Tackling - sundhed, selvværd og samvær 2005. Materialet lægger op til en hverdags- og handlingsorienteret undervisning, der involverer eleverne fra og med 7. klasse. Gennem opgaver, fælles diskussioner, rollespil og undersøgelser går de unge bag om de forskellige misbrugsproblematikker og lærer selv at tage stilling - og ikke mindst at stå ved deres egen beslutning. Det handler i høj grad om udviklingen af elevernes selvværd. Et classesæt koster 1250 kr. og kan bestilles på www.alinea.dk eller tlf: 33 69 46 66.

- Flertalsmisforståelser – en vejledning til undervisere 2001. Hæftet er en 5 siders introduktion og et spørgeskema. Formålet er at arbejde med forestillinger om overdrevne alkoholforbrug blandt kammerater til 7., 8. og 9. klasserne. Hæftet kan downloades på www.sst.dk/nub

5. kl.

SUNDHEDSSAMTALER OG SOCIAL KOMPETANCE

Nøgleord: Der arbejdes med åbenhed, forståelse og tolerance og det at være sammen i et forpligtende fællesskab.

”Sundhedssamtaler”

Samtlige 5. klasseelever får tilbud om en sundhedssamtale med skolens sundhedsplejerske.

Kontakt skolens sundhedsplejersker for mere information.

”Pubertetsvejledning”

Sundhedsplejen tilbyder undervisning omkring følelser og forandringer i kroppen. Hvad sker der både fysisk, psykisk og socialt og hvorfor. Der sættes på, at undervisningen foregår som dialog og til dette kan bruges ”Den røde kuffert”, som indeholder materiale, som kan udfordre elevernes egen nysgerrighed.

Kontakt skolens sundhedsplejersker for mere information.

Gentofte Politi

Gentofte Politi kan tilbyde kriminalpræventiv undervisning om tyveri, kammeratskab og konsekvens af handlinger. I alderen omkring 11-12 år kan børn støde ind i de første ulovligheder – bevidst eller ubevidst. Politiet arbejder med at give børn indblik i grænser for lov og moral, fordi disse grænser bliver brudt på et eller andet tidspunkt i børns liv. Her kommer undervisning i forståelse af politiets rolle i samfundet også ind.

Vigtigst er, at forældre, lærere og pædagoger understreger grænser og regler, når de bliver forsøgt brudt. Derfor skal forældrene også orienteres om emne og indhold, hvis politiet bliver inviteret ud i klassen. På den måde kan man sikre at børnenes forskellige omgivelser har fokus på grænser og regler. Er der problemer med tyveri eller anden opførsel, kan det være nyttigt med et oplæg fra politiet. www.politi.dk./gentofte

Kontakt Gentofte Politi for yderligere information

”Mobning”

Hver dag bliver tusindvis af børn mobbet i de danske skoler. Det er uacceptabelt, og det skal der gøres noget ved. Mobning kan nemlig begrænses ganske væsentligt ved en målrettet indsats viser erfaringer fra Norge og Sverige.

Mobbefri skole metoder til arbejdet: www.dr.dk/mobning/forside/index.asp og www.moppeland.dk

”Klassens miljø”

Børn kan udmærket skelne mellem godt og dårligt kammeratskab. Behovet for at styrke fællesskabet kan være ekstra stort i mellemtrinnet, fordi børnene her har mulighed for at tage stilling til deres egen rolles betydning og mulighed for at sige til eller fra. Vigtige emner kan være: konfliktløsning, sprogbrug, klikedannelse, god og dårlig kammerat og gruppepres.

Yderligere information kan fås på Det Kriminalpræventive Råd www.dkr.dk (klik ”materialer”; ”børn og unge” - derefter ”inspiration til undervisning”

Kontakt SSP konsulenten for yderligere information.

”Begyndende forældreftaler”

Det kan være en god idé at præsentere forældrene for tanken om forældreftaler. En forældreftale er ekstra god, når børnene begynder at være ude om aftenen, gå til fester, ryge, drikke, mv. Forældreftaler kan være svære at nå til enighed om, men det hjælper, hvis diskussionerne starter før det går løs.

Læs mere om forældreftaler på www.uge40.dk under ”informationsmateriale”.

Det kriminalpræventive råd www.dkr.dk (klik ”materialer”, ”børn og unge” ”skole og hjemmet”).

eller kontakt SSP konsulenten for information om forældreftaler.

6. kl.

FLERTALSMISFORSTÅELSER OG FORÆLDREINVOLVERING

Nøgleord: Der arbejdes med medbestemmelse, selvindsigt og forståelse for at kunne tage sit egne beslutninger om brug og misbrug.

"Alle de andre gør det"

Ved at arbejde med børn og unges sociale overdrivelser kan man mindske risikoadfærden. "Alle de andre gør det" er undervisningsmateriale specifikt henvendt til 6. klassetrin. Materialet lægger op til, at klasserne afholder en temadag, hvor man arbejder med de unges forestillinger og normer.

"Flertalsmisforståelser"

Light udgaven af ovenstående findes på www.sst.dk (klik "forebyggelse". Denne er ikke så grundig, men den kræver heller ikke at der afsættes en hel dag.

"Mobning"

Hver dag bliver tusindvis af børn mobbet i de danske skoler. Det er uacceptabelt, og det skal der gøres noget ved. Mobning kan nemlig begrænses ganske væsentligt ved en målrettet indsats viser erfaringer fra Norge og Sverige. Mobbefri skole metoder til arbejdet: www.dr.dk klik "moppefri skole" og www.moppeland.dk

"Konfliktmægling for 12 til 15 årige"

De 12-15 årige kommer i konflikt med hinanden - i klassen, på skolen, i klubben, på gaden. Nogle kommer i konflikt med deres forældre eller andre voksne. De fleste løser deres konflikter selv. Men ikke alle konflikter kan løses uden hjælp. Og konflikter der ikke løses kan gøre stor skade. I værste fald trapper de op og bliver til vold og kriminalitet. Mens konflikter der løses kan give parterne nye muligheder i livet. Ideen med projekt "Konfliktmægling for 12-15 årige" er at give de unge en hånd på vejen. www.hvahardugangi.dk

”Snak om rygning”

For nogle årgange og nogle klasser kan rygning være forbundet med stor prestige. Heldigvis er der færre og færre unge der starter med at ryge, men skolen eller klubben kan være et godt sted at sætte ind, fordi det er her de unge kan påvirke hinanden i positiv retning.

Kræftens bekæmpelse har udarbejdet materiale, som kan bestilles på www.cancer.dk eller www.liv.dk.

På hjemmesiden www.sundskole.nu er der artikler om faktuelle aspekter af rygningens skadelighed til brug i undervisningen.

”Snak om alkohol”

Sundhedsstyrelsens undersøgelse af børns og unges alkoholvaner viser, at mange danske unge fortsat drikker alt for meget. Forbruget blandt de 11-13-årige faldt i perioden 1997 til 2002. Blandt de 14-15-årige er forbruget stort set uforandret. Det er nu, at tiden er kommet til at diskutere holdning til alkohol og have en kritisk holdning. Materialet ”Børn, unge og alkohol fra sundhedsstyrelsen kan downloades her: www.sst.dk (download projektet børn, unge og alkohol ved at klikke ”forebyggelse”, ”alkohol”, ”materialer”).

Gentofte Politi

Gentofte Politi tilbyder forebyggende undervisning i: Alkohol, Kriminalitet, mobning og ungdomsproblemer.

Gentofte politi tilbyder klasserne en snak om straffeattester. Nysgerrigheden over hvad kriminelle handlinger har af konsekvenser er stor blandt unge, og en plettet straffeattest har stor betydning for den unges videre liv. Derfor tilbyder politiet, at de unge får mulighed for at reflektere lidt over deres grænsesøgende handlinger. Vigtigst er snakken om straffeattester for de klasser, hvor eleverne er specielt grænsesøgende

Kontakt Gentofte politi for nærmere information.

”Forældre på banen”

Ved afslutningen af 6. klasse kan interessen for rygning og alkohol begynde. Her er det vigtigt, at forældrene kommer på banen og tager et ansvar i forhold til, at børn møder fælles rammer og regler. Forældreftaler er et godt værktøj til det. Det er på dette tidspunkt, at det er godt at tage fat i holdningsdrøftelser om fester, alkohol og rusmidler.

Det kriminalpræventive råd har konkrete forslag til forældre samarbejde: www.dkr.dk (klik ”materialer”, ”børn og unge” derefter ”skolen og hjemmet”) Læs mere om forældreftaler på www.uge40.dk under informationsmateriale **eller kontakt SSP konsulenten for information om forældreinvolvering og samarbejde.**

7. kl.

PUBERTET OG HOLDNINGER

Nøgleord: beslutningskompetence, kommunikation, holdning til rusmidler, forældreinddragelse og klasseaftaler.

”Tackling”

Sundhed, selvværd og samvær er en ny form for materiale til forebyggelse og sundheds undervisningen i 7. til 9.klasse. Materialet kombinerer træning af personlige og sociale kompetencer med undervisning om tobak, alkohol og illegale stoffer, Tackling materialet er en dansk bearbejdning af det amerikanske ”Life Skills Training”. Dette materialer har vist sig at have de bedste resultater mht. at nedsætte unges brug af tobak, alkohol og rusmidler. www.alinea.dk eller tlf. 33 69 46 66. Et klassesæt koster 1250,- kr.

”Jeg og de andre”

Et arbejdshæfte på 80 sider, der kan bruges som et primært forebyggende redskab, idet der lægges op til personlig stillingtagen i forskellige valgsituationer og dilemmaer. Den/de unge arbejder med overvejelser om egenidentitet, gruppetilhørsforhold, sociale mekanismer, konflikter m.v. Klassesæt koster 300 kr. + forsendelse og kan bestilles på Center for Misbrug i Ribe Amt på tlf. 76109410. Læs mere på www.cfm.ribeamt.dk (klik ”forebyggelse” derefter ”materialer”).

”Grib konflikten”

Skolen er dagligt arena for mødet mellem flere forskellige interesser, holdninger og ideer og bliver derfor også uundgåeligt arena for forskelligartede konflikter. Der findes meget materiale til at arbejde med konfliktløsning i skolen. Her er et godt bud fra Det kriminalpræventive Råd: www.dkr (klik ”materialer” ”børn og unge”).

”Konfliktmægling for 12 til 15 årige”

De 12-15 årige kommer i konflikt med hinanden - i klassen, på skolen, i klubben, på gaden. Nogle kommer i konflikt med deres forældre eller andre

voksne. De fleste løser deres konflikter selv. Men ikke alle konflikter kan løses uden hjælp. Og konflikter der ikke løses kan gøre stor skade. I værste fald trapper de op og bliver til vold og kriminalitet. Mens konflikter der løses kan give parterne nye muligheder i livet. Ideen med projekt "Konfliktmægling for 12-15 årige" er at give de unge en hånd på vejen.
www.hvahardugangi.dk

"Signaler fra dig selv og omgivelserne"

Gentofte politi tilbyder klasseoplæg, hvor der diskuteres opførelse i det offentlige rum og hvad børnene og de unge skal være specielt opmærksom på i lokalområdet.

Kontakt Gentofte Politi for yderligere information.

"Snak om alkohol"

Sundhedsstyrelsens undersøgelse af børns og unges alkoholvaner viser, at mange danske unge fortsat drikker alt for meget. Forbruget blandt de 11-13-årige faldt i perioden 1997 til 2002. Det samme resultat findes i MULDRapporten fra 2005. Blandt de 14-15-årige er forbruget stort set uforandret. Det er nu at tiden er kommet til at diskutere holdning til alkohol og have en kritisk holdning. Materialet "Børn, unge og alkohol fra sundhedsstyrelsen" kan downloades her: www.sst.dk.

"Snak om rygning"

For nogle årgange og nogle klasser kan rygning være forbundet med stor prestige. Heldigvis er der færre og færre unge der starter med at ryge, men skolen eller klubben kan være et godt sted at sætte ind, fordi det er her de unge kan påvirke hinanden i positiv retning. Kræftens bekæmpelse har udarbejdet materiale, som kan bestilles på www.cancer.dk

På hjemmesiden www.sundskole.nu er der artikler om faktuelle aspekter af rygningens skadelighed til brug i undervisningen.

Gentofte Politi

Kriminalpræventiv afdeling tilbyder på dette klassetrin oplæg om: Fest kultur, alkohol, Straffelovens betydning, erstatningspligt mm. Gentofte politi tilbyder klasserne en snak om straffeattester. Nysgerrigheden over hvad kriminelle handlinger har af konsekvenser er stor blandt unge, og en plettet straffeattest har stor betydning for den unges videre liv. Derfor tilbyder politiet, at de unge får mulighed for at reflektere lidt over deres grænsesøgende handlinger. Vigtigst er snakken om straffeattester for de klasser, hvor eleverne er specielt grænsesøgende. Desuden tilbydes der oplæg om: Festkultur, alkohol, kriminalitet og andre ungdomsproblemer.

Kontakt Gentofte Politi, Børn og unge gruppen, for nærmere information.

Rusmiddelguiderne

Rusmiddelguider er Folkesundhed Københavns korps af unge studerende, der er specielt uddannede til at tale med andre unge om alkohol, hash og rusmidler.

Bestil Rusmiddelguiderne på: folkesundhed@suf.kk.dk

"Forældre på banen"

Det er vigtigt, at forældregruppen fortsætter diskussioner om nye udfordringer og klasseregler. Holdninger og aftaler mellem forældre i en skoleklasse kan medføre, at alle forældre bliver enige om retningslinier for fester og alkoholforbrug og at forældrene indbyrdes forpligter sig til at følge disse retningslinier.

www.sst.dk (klik "forebyggelse" " alkohol/narkotika/tobak "derefter "kampagner" og til sidst "skoleinitiativet")

Det kriminalpræventive råd har konkrete forslag til forældresamarbejde: www.dkr.dk (klik "materialer", "børn og unge" derefter "skole og hjemmet")

Læs mere om forældreaftaler på www.uge40.dk under informationsmateriale **eller kontakt SSP konsulenten for information om forældreaftaler.**

8. kl.

FÆRDIGHEDER OG VALG

Nøgleord: Færdigheder som at kunne træffe valg, at kunne gå i dialog og vurdere egne erfaringer og muligheder samt at skabe kendskab til medierne som indgangsvinkler til information er temaer, der kan tages op på dette klassetrin. Seksualitet, unges brug og misbrug af stoffer, handling, konsekvens af kriminalitet samt etik og moral er overordnede temaer.

"Tackling"

Sundhed, selvværd og samvær, se 7. kl., side 14

"Sundhedssamtaler"

Samtlige 8. klasseelever får tilbud om en sundhedssamtale med skolens sundhedsplejerske.

Kontakt skolens sundhedsplejersker for mere information.

"Sexualvejledning"

Sundhedsplejen tilbyder undervisning omkring følelser, kroppen, prævention og kønssygdomme.

Der sættes på, at undervisningen foregår som dialog og til dette kan bruges "Den lystige kuffert", som indeholder materiale, som de unge kan se og studere og ud fra dette få styrket deres nysgerrighed til at vide mere.

Kontakt skolens sundhedsplejerske for mere information.

"Sundhedseksperimentariet"

Sundhedsplejen tilbyder "Sundhedseksperimentariet" som er læren om kroppen, hvordan organerne fungerer, f.eks hvordan påvirker rygning lungerne, hvordan ens sanser fungerer, hvordan er balancen og koncentrationen og meget mere. Det foregår ved at lave forskellige opgaver og på den måde finde ud af kroppens funktioner og reaktioner. Kan bruges til alle klassetrin.

Kontakt skolens sundhedsplejerske for mere information.

"UNG Dialog"

UNG Dialog er et tilbud fra Københavns amt, hvor gymnasieelever uddannes i ung-til-ung og derefter kommer rundt til de ældste klassetrin i skolerne for at diskutere "kærlighed og sex", "alkohol og stoffer". Eleverne får her lejlighed til at tale frit og åbent, uden lærerens tilstedeværelse. Besøget er gratis og varer

to lektioner. Bestil UNG dialog på www.ung-dialog.dk eller tlf. 43 22 23 75.
Efter kommunesammenlægningen kontakt SSP konsulent Pernille Ødegård.

"Grib konflikten"

Skolen er dagligt mødested mellem flere forskellige interesser, holdninger og ideer og bliver derfor også uundgåeligt arena for forskelligartede konflikter. Der findes meget materiale til at arbejde med konfliktløsning i skolen. Her er et godt bud fra Det kriminalpræventive Råd: www.dkr.dk (klik "materialer", "børn og unge", derefter "grib konflikten").

"Konfliktmægling for 12 til 15 årige"

De 12 til 15 årige kommer i konflikt med hinanden. Se 7. kl., side 14.

Gentofte Politi:

Gentofte politi tilbyder klasserne en snak om straffeattester. Nysgerrigheden over hvad kriminelle handlinger har af konsekvenser er stor blandt unge, og en plettet straffeattest har stor betydning for den unges videre liv. Derfor tilbyder politiet, at de unge får mulighed for at reflektere lidt over deres grænsesøgende handlinger. Vigtigst er snakken om straffeattester for de klasser, hvor eleverne er specielt grænsesøgende. Desuden tilbyder Politiet oplæg om: Narkotika, handlen samt bruge heraf, Alkohol, erstatningspligt og festkultur.

Kontakt Gentofte Politi.

"Forældre på banen"

Det er vigtigt, at forældregruppen fortsætter diskussioner om nye udfordringer og holdninger. Læs mere om forældreftaler på www.uge40.dk under informationsmateriale **eller kontakt SSP konsulenten for information om forældreftaler.**

"Forælderrollen"

Oplæg om forælderrollen til en teenager i huset. Vejledning om løsning af konflikter, regler, holdninger mm.
Kontakt SSP konsulenten.

9. kl.

HANDLEKOMPETENCER, IDENTITET OG FREMTID

Nøgleord: Forventninger, færdigheder, ansvar og valg er nogle af de ting unge på dette klassetrin skal navigere imellem. De skal til at kunne tackle tilværelsen og de muligheder der ligger så udbyttet bliver et godt og sundt liv.

”Tackling”

Sundhed, selvværd og samvær, se 7. kl., side 14.

”Foredrag om de hårde stoffer og konsekvenserne af brug”

For de ældre klasser er det godt med udefrakommende oplæg og inspiration. Udbudet af foredragsholdere, der taler om stoffer er stort, og ikke alle er lige kompetente, så derfor er det vigtigt at vælge med omhu. Én af de meget tankevækkende foredragsholdere er Line Risberg, der taler om ungdommens små valg med store udfald. Line har været ecstasybruger i en kort periode af sin ungdom. Nu har hun mén for livet. Derfor har hun en mission om at overbevise unge om, at de skal sige nej til stofferne én gang for alle. Foredraget kan med fordel anvendes til alle 8. – 9. og 10. klasser på skolen. Læs mere på www.risberg.dk eller www.bagmaendene.dk (Christoffer Eriksen).

For yderligere information om eksterne foredragsholdere kontakt SSP konsulenten.

”Det er dit ansvar”

Det Kriminalpræventive Råd opfordrer skoler til et at etablere et undervisningsforløb med fokus på GRÆNSER og ANSVAR. Temaet tager udgangspunkt i situationer, hvor unge handler ansvarsløst og kriminelt, og hvor andre kunne have grebet ind.

Det overordnede mål med undervisningsforløbet er dels at give eleverne anledning til i fællesskab(et) at diskutere, hvordan man kan sætte grænser for sig selv og andre, dels hvordan man i fællesskab kan løse konflikter uden vold og hærværk, så dét at løse konflikter, man er en del af eller tilskuer til, bliver alles medansvar.

Læs mere på www.dit-ansvar.dk.

”Kriminalitet og konsekvens”

Gentofte politi tilbyder oplæg om Festkultur, ungdomsproblemer, brug og handel af narkotika samt konsekvenser heraf.

Kontakt Gentofte Politi, børn og ungegruppen.

”Elevrådet på arbejde”

Det store elevråd er et godt forum for placering af ansvaret for en sund skole. Spørgsmålet til elevrådet er, hvordan elever kan være med til at skabe en skole, hvor undervisningsmiljø, sundhed og trivsel er i centrum? Elevrådet kan få til opgave at udarbejde strategier til forbedring af miljøet, sundheden og trivslen.

Inspiration findes på www.skoleelever.dk og www.klaedtpaa.dk.

”UNG Dialog”

UNG Dialog er et tilbud fra Københavns amt, hvor gymnasieelever uddannes ”ung-til-ung” og derefter kommer rundt til de ældste klassetrin i skolerne for at diskutere ”kærlighed og sex”, ”alkohol og stoffer”. Eleverne får her lejlighed til at tale frit og åbent, uden lærerens tilstedeværelse. Besøget er gratis og varer to lektioner.

Bestil UNG dialog på www.ung-dialog.dk eller 43 22 23 75.

Efter kommunesammenlægningen kontakt SSP konsulent Pernille Ødegaard.

”Forældre på banen”

Det er vigtigt, at forældregruppen fortsætter diskussioner om nye udfordringer og holdninger.

Læs mere om forældreaftaler på www.uge40.dk under informationsmateriale eller kontakt SSP konsulenten for information om forældreaftaler

”Forælderrollen”

Oplæg om forælderrollen til en teenager i huset. Vejledning om løsning af konflikter, regler, holdninger mm

Kontakt SSP konsulenten

10. kl.

BEVIDSTHED, MOTIVATION OG LIVSSTIL

Et forebyggelsesprogram for folkeskolens 10. klasser og ungdomsuddannelsernes 1. uddannelsesår:

Forebyggelsesprogrammet Fryspunkt er et materiale der handler om motivation, principper og påvirkning i forhold til alkohol og unge. Fryspunkt tager udgangspunkt i 3 frysepunkter: Festen, venskabet og rejsen. Forholdet mellem motivation (hvordan du ønskede, det skulle blive) og situation (hvordan det faktisk blev) er optimalt. Punktet er desværre lettest at observere 'i bakspejlet' – dagen derpå.

Fryspunkt er et 6-timers forebyggelsesprogram, som sætter fokus på unges forbrug, adfærd og risikovurdering i forbindelse med alkohol. Målgruppen er folkeskolens 10. klasser og ungdomsuddannelsernes 1. uddannelsesår, hvor en stor del af de unge har gjort sig nogle erfaringer med alkohol. Også afholdende unge bør deltage i diskussionerne, da de færdes i en verden med alkohol, selvom de ikke selv drikker det.

Undervisningsmaterialet

Undervisningsmaterialet består af et undervisningsoplæg til tre fryspunkt-lektioner á to timers varighed, foto-overheads, fakta-overheads og diskussionsark. Hver "fryspunkt-lektion" tager udgangspunkt i et billede, der illustrerer en drikkesituation.

Kontakt SSP konsulenten og Gentofte Politi som er uddannet instruktører i programmet.

FOREBYGGELSESPROFIL

For at sikre sammenhæng i forebyggelsen på de forskellige årgange kan klasselæren eller forældregruppen tegne en forebyggelsesprofil over klassen/årgangen. Dermed sikres, at den enkelte årgang kommer rundt om de forskellige emner - husk dog at nogle årgange har mere behov end andre. Nedenstående er eksempel på en forebyggelsesprofil:

EKSEMPEL:

Målgruppe	Hvad?	Hvordan?	Hvem?	Succes
5. klasse	Eleverne skal have mulighed for at diskutere konsekvenser af deres handlinger.	Klasseaftaler Dit & mit	Klasselæren Politiet	At børnene tænker over konsekvenserne af deres egne og andres sociale opførsel.
6. klasse	Eleverne skal have mulighed for at tænke over sociale overdrivelser om rygning og alkohol.	Snakken om flertalsmisforståelser	SSP konsulenten	At børnene opbygger normer om adfærd og får realistiske forestillinger om hvordan andre børn og unge lever.

Forebyggelsesprofilen kan også være et tema der diskuteres på et forældremøde, hvor forældrene selv er med til at definere og udarbejde indholdet i en forebyggelsesprofil.

INDHOLDSFORTEGNELSE:

UNDERVISNING OG INFORMATION	2
INSPIRATIONSMATERIALER TIL AT KOMME I GANG	5
5. KLASSE, SUNDHEDSSAMTALER OG SOCIAL KOMPETANCE	8
6. KLASSE, FLERTALSFORSTÅELSER OG FORÆLDREINVOLVERING	11
7. KLASSE, PUBERTET OG HOLDNINGER	14
8. KLASSE, FÆRDIGHEDER OG VALG	18
9. KLASSE, HANDLEKOMPETENCER, IDENTITET OG FREMTID	20
10. KLASSE, BEVIDSTHED, MOTIVATION OG LIVSSTIL	22
FOREBYGGELSESPROFIL	23

Henvendelse til:

SSP konsulent Pernille Ødegaard, tlf. 40 53 30 06, pede@gentofte.dk

Gentofte Politi, tlf. 39 45 14 48, SSP Gruppen v. Jørgen Bo Jensen og
Martin Justesen, gentoftepoliti@.dk

Skole og Fritid, tlf. 39 98 50 00, skoleogfritid@gentofte.dk

Sundhedsplejen, tlf. 39 98 45 00, sundhedspleje@gentofte.dk

”Tænk i nye vaner” er udarbejdet af SSP i Gentofte Kommune. Et samarbejde mellem Skole og Fritid, Gentofte Politi samt Børn og Forebyggelse.